

K 44052208 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม

คำสำคัญ : วิวัฒนาการของเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมในสมัยอยุธยา

สุรินทร์ ศรีสังข์งาม : เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมสมัยอยุธยา (REDENTED CHEDIES IN THE AYUTTHAYA PERIOD) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ. สมใจ นิ่มเล็ก และ รศ. สมคิด จิระทัศนกุล. 258 หน้า. ISBN 974 - 11 - 5444 - 5

ผลการศึกษาพบว่า เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมเกิดขึ้นครั้งแรก ราวครึ่งหลังของพุทธศตวรรษที่ 22 ในสมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ.2172 - 2199) โดยพัฒนารูปแบบมาจากเจดีย์ทรงกลม เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมสมัยอยุธยาสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งสัมพันธ์กันในเชิงพัฒนาการ

1. เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบมาลัยลูกแก้ว
2. เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบฐานปัทม์
3. เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบฐานสิงห์
4. เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบฐานสิงห์และมีบัวโต

พบว่าเจดีย์ทั้ง 4 กลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กันในเชิงของวิวัฒนาการ

เจดีย์กลุ่มมีมาลัยเถาแบบมาลัยลูกแก้วพบแต่เพียงในพุทธสถานที่เกี่ยวข้องกับพระเจ้าปราสาททองเท่านั้น จึงกำหนดให้มีอายุอยู่ในช่วงพระเจ้าปราสาททอง

เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบฐานปัทม์ มีอายุอยู่ในช่วงประมาณสมัยพระเจ้าปราสาท และปรากฏตัวอย่างสุดท้ายในสมัยพระเจ้าเสือ

เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบฐานสิงห์ ควรจะมีอายุอยู่ในช่วงสมัยพระเพทราชา จนถึงเสียกรุงศรีอยุธยา

เจดีย์เหลี่ยมย่อมุมกลุ่มมีมาลัยเถาแบบฐานสิงห์และมีบัวโต มีอายุอยู่ในช่วงปลายของสมัยอยุธยา โดยเฉพาะในสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศจนถึงสิ้นสมัยอยุธยา และเป็นแบบเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมที่ถ่ายทอดรูปแบบให้กับเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมในสมัยรัตนโกสินทร์

การประยุกต์กระบวนการศึกษาทางประวัติศาสตร์ศิลปะที่เรียกว่า วิวัฒนาการของรูปแบบศิลปะ (Evolution of Art) เพื่อใช้ในการศึกษาพัฒนาการของสถาปัตยกรรมไทยนั้นสามารถให้ผลการวิจัยในเชิงวิวัฒนาการได้เป็นอย่างดี

K 44052208 : MAJOR : HISTORY OF ARCHITECTURE

KEYWORD : THE DEVELOPMENT OF REDENTED CHEDIES IN THE AYUTTHAYA PERIOD

SURIN SRESUNGGAM : REDENTED CHEDIES IN THE AYUTTHAYA PERIOD.

THESIS ADVISORS : ASSOC. PROF. SOMJAI NIMLEK AND ASSOC. PROF. SOMKID JIRATASSANAKOON. 258 pp. ISBN 974 - 11 - 5444 - 5

Based on the findings, it precisely indicates that redented Chedies was probably first constructed in the late 22nd Buddhist Century during the reign of King Prasatthong (1629-1656 A.D.). Such Chedies were a vital part of art heritage of Rounded Chedies. Redented Chedies in the Ayuthaya Period were divided into four categories as shown hereunder;

1. Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Malai Look Khew Style
2. Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Patm Base Style
3. Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Singha Base Style
4. Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Singha Base and Bua Thow Style

It is found that those four categories were evolutionarily interwoven.

Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Malai Look Khew Style were found in just only the Buddhist Monastery of King Prasatthong. As a result, such Chedies were chronologically fixed in the period of King Prasatthong Reign.

The age of Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Patm Base Style was during King Prasatthong and was last seen in King Sua period.

The age of Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Singha Base Style was expected to be from King Pra Bhet Racha to the end of Ayuthaya Period.

The age of Redented Chedies Ma Lai Thao Group in Singha Base and Bua Thow Style was found in late Ayuthaya Empire, particularly from King Bhorommakhot to the end of Ayuthaya Empire.

Additionally, such type of Chedies strongly influenced redented Chedies in Rattanakosin period.

The applied methodology of Art History called The Evolution of Art applied in the investigation of the Evolution of Thai Architecture is really fit to this study.